

Ohel Yonah Menachem

Synagogue &
Community Center

Rabbi David Spector

דוא"ל:

vaad@ohelyonah.com

אוהל יונה מנחם

בית כנסת
ומרכז קהילתי

הרב דוד ספקטור

אתר אינטרנט:

www.ohelyonah.com

דרשה לשבת הגדול פ' צו תש"ע במנין ראשון

מאת הרב דוד אברהם ספקטור

שבת שלום וברכת מזל טוב לבר המצוה משה עזריאל בילואר ולאמא חביבה ולאבא ארי, הגבאי שלנו שממשיך בזה את מסורת המשפחה, כיון שגם אביו הוא גבאי וכן סבו אליעזר היה גבאי, בביה"כ בבית וגן בירושלים והסבא רבא היה נשיא ביה"כ עוד בפולין. משה על השאלה מה תרצה להיות כשתהיה גדול, יש לך תשובה ברורה. אכן כאשר חיפשו כאן לאחרונה מתנדבים לתפקיד גבאי, ניגשת לגבאי אשלי והצעת את עצמך ובע"ה כאשר תגיע לגיל המתאים תזכה להמשיך את המסורת המפוארת של המשפחה שעוסקת בצרכי ציבור באמונה. ברכת מזל טוב גם לסבא STUART ולסבתא SANDY שעלו לפני כשנתיים ארצה וכן ברכת מזל טוב לסבתא ARLIN ולסבתא רבא רבקה ולסבא ROY ססלו. משה כמו שיש לך שני שמות: משה עזריאל על שם עזר לך כשבת לעולם וכך הוא יעזור לך בהמשך הדרך, כך גם לחג פסח יש שני שמות: פסח וחג המצות. כתוב בפרשת אמור (ויקרא כג): (ה) בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ בֵּין הָעֲרֵבִים פֶּסַח לַה'. (ו) וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חַג הַמַּצּוֹת לַה' שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת תֹּאכְלוּ. ומפרש הרב חזקיה בן מנוח בפירושו חזקוני שיש כאן שני זמנים שונים: "ערב יום טוב הראשון והלילה נקראו פסח, על שם שעסוקים בקרבן פסח, אבל שאר החג, מליל ראשון ואילך (דהיינו מיום חמשה עשר ניסן) נקרא חג המצות." לעומתו מפרש ר' לוי יצחק מברדיטשוב ששני השמות האלה, חג פסח וחג המצות, הם שמות של כל ימי החג, אבל ההבדל ביניהם הוא מי הדובר: הקב"ה או עם ישראל: "הקב"ה בתורתו קראו 'חג המצות' על שם שבחם של ישראל, שלא הספיק בצקם להחמיץ והלכו אחרי ה' ולא שאלו להיכן נלך. ועם ישראל קורא לו 'חג הפסח' להגיד שבחו של הקב"ה, אשר פסח על בתי בני ישראל בנגפו את מצרים ואת בתינו הציל." זה מצב נפלא שכל אחד רואה את הטוב, את השבח שיש בשני. וכך מספרת הגמרא במס' ברכות (ו). שלא רק בחג פסח, בחג המצות אנו אומרים שבח של הקב"ה והוא אומר את שבחם של ישראל אלא על ידי הנחת התפילין זה קורה כל יום. "מנין שהקדוש ברוך הוא מניח תפילין, שנאמר (ישעיהו ס"ב): 'נשבע ה' בימינו ובזרוע עזו'. אלו תפילין... דמרי עלמא (של אדון עולם)... (ו) כתוב בהן: (דברי הימים א' י"ז) 'ומי כעמד ישראל גוי אחד בארץ'. משתבח הקב"ה בשבחם של ישראל. אמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל: 'אתם עשיתוני חטיבה אחת בעולם, שנאמר (בתפילין שלנו): (דברים ו') 'שמע ישראל ה' א-להינו ה' אחד.' ואני אעשה אתכם חטיבה אחת בעולם, שנאמר: 'ומי כעמד ישראל גוי אחד בארץ.' משה, כחודש לפני הבר מצוה התחלת להניח תפילין כקטן שמתחנך למצוות, כאשר בין פרשיות התפילין יש פרשת שמע ישראל ה' אלוהינו ה' אחד, השבח שאתה משבח את ה'. אבל עכשיו כאשר נעשית גדול, בר מצוה ונכנסת לערבות של כלל ישראל, יש לך הזכות להניח כביכול במחשבה גם התפילין של הקב"ה, שכתוב בהן שבחם של ישראל: 'ומי כעמד ישראל'. וכך כותב הרב קוק (אורות הקדוש ג, עמ' שמ): "התוכן של... התפילין היא אהבת ישראל, שהן התפילין של מארי עלמא (אדון עולם) שכתוב בס שבחם של ישראל: 'מי גוי גדול ומי כעמד ישראל גוי אחד בארץ.' וממשיך הרב קוק ומספר: "ישנם צדיקים כאלה, שמרגישים צימאון פנימי להיות מעוטרים בתפילין כל היום ואין מספיק להם התפילין שבשעת התפילה. אף-על-פי... שלפעמים חשקם בהנחת תפילין כל היום לא יעלה בידם מכמה סיבות, מכל מקום... הם הם אוהבי ישראל באמת, שנפשם צמאה לתשועה ה' ולבנין ארץ ישראל. ומלמדים זכות על כל הפושעים, כי הם רואים את הניצוץ הטוב הגנוז בכל נפש." אחד מאותם צדיקים, אוהבי ישראל באמת היה ר' לוי יצחק מברדיטשוב, ש"פעם אמר בראש השנה: 'ריבונו של עולם, למה לא תנהג עמנו לכל הפחות כהתנהגות יהודי פשוט. יהודי פשוט אם יראה שהתפילין שלו נפלו לארץ, אז תיכף ירים אותם וינשק אותם. ריבונו של עולם, עמד ישראל הם התפילין שלך והם נפלו לארץ זה קרוב לאלפיים שנה ולמה לא תגביהם ותרום קרנם !!!" משה, התפילין שאתה מניח, נקנו מכספם של הסבא רבא אליעזר ותבדל לחיים ארוכים הסבתא רבא לאה, שלפני 13 שנה מיד אחרי הלידה שלך נתנו להוריד כסף בשביל תפילין שיקנו לך כאשר תהיה בר-מצוה. ובכלל אצל הסבא רבא אליעזר מצות תפילין היתה חביבה מאד וכל יום הוא היה הולך לבית חולים שערי צדק בירושלים כדי להניח תפילין לחולים ולאחרים. משה אתה בכור המשפחה וגם זו מסורת המשפחה בכור בן בכור ועל אותו מגש הביאו שלוש דורות למצות פדיון הבן. אמנם לפעמים אתה מתלונן שאינך כהן ולא תוכל לגשת למקדש פנימה. אכן עד חטא העגל הבכור מילא את תפקיד הכהן. ובפדיון הבן של בני בכורי אצל הרב צבי יהודה הכהן קוק התינוק בכה ואמר על זה הכהן, הרב צבי יהודה: 'הוא מרגיש' (שקדושת הכהונה עוזבת אותו) ולכן הוא בוכה. משה, אתה לא רק מצפה לבנין המקדש אלא גם משתדל לבנות אותו ואת כליו באבני... לגו !

אני מברך אותך שיתקיים בך 'בלבבי משכן אבנה' ותקיים את המצוות בשמחה ובטוב לבב. בשם הקהילה אני רוצה למסור לך ספר זה.